T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2018 / 128
KARAR NO : 2018 / 162
KARAR TR : 26.03.2018

ÖZET : İcra Müdürlüğü tarafından yürütülen takibe ilişkin olarak, icra dairesince re'sen veraset ve intikal vergisi tahsil edilmesinin kanuna aykırılığı iddiasının şikâyet yolu ile ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S.K.
Vekili : Av. A.K.Ç.
Davalı : Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı (Adli Yargı)
Vekili : Av. E.Y. T.
Davalı : Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı (İdari Yargı)
Vekili : Av. S. K.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkiline miras yolu ile intikal eden taşınmaza kamulaştırmasız el atmadan dolayı açılan dava sonucu hükmedilen tazminat kararına dayalı ilamlı takipte, taşınmazın veraset ve intikal vergisine tabi olduğundan bahisle icra dosyasına giren tahsilattan icra dairesince re'sen 3.066,75 TL veraset ve intikal vergisi tahsil edilmesine işlemin iptaline karar verilmesini talep ve şikâyet ederek adli yargı yerine başvurmuştur.

ANKARA 11.İCRA HUKUK MAHKEMESİ: 20.04.2017 gün, E:2017/252, K:2017/324 sayı ile "İcra takip dosyasının incelenmesinde; davacı tarafça davalı taraf aleyhine kamulaştırmasız el atmadan dolayı tazminata ilişkin kararına dayanılarak takip yapılıp borcun ödenirken veraset ve intikal vergisi almaya karar verip verginin vergi dairesine yatırıldığı ve bu işlemin şikâyete konu edildiği anlaşılmıştır. İcra müdürlüğünün vergi almasında tahakkuk memuru olarak işlem yaptığı benzer Katma Değer Vergisi ile ilgili şikâyette Yargıtay 12. HD nin 05.05.2011 tarih ve 27292- 8426 sayılı kararında aynen "...icra yoluyla yapılan satışlarda verginin mükellefinin satışı gerçekleştiren icra daireleri olduğu... icra dairelerince müzayede mahallinde yapılan satışlar nedeniyle KDV nin bedelin ödenmesinden sonraki günün mesai saati sonuna kadar .... bu durumda icra adresinin anılan vergilerin mükellefi sıfatı ile yaptığı işlemlerden doğan ihtilafların çözüm yerinin vergi mahkemeleri olmaktadır." Dediği ve benzer bir çok kararın olduğu icra müdürlüğünün veraset ve intikal vergisinden kaynaklanan bu işleminin denetlenmesinin icra mahkemesi değil vergi mahkemelerinin görevli olduğu" gerekçesiyle şikâyetin yargı yolu yönünden Reddine karar vermiş, davacı vekilinin istinaf başvurusu Ankara Bölge Adliye Mahkemesinin 13/06/2017 gün, E:2017/1981, K:2017/1376 sayılı kararıyla reddedilmekle karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez re'sen vergi tahsili işleminin iptali istemiyle idari yargı yerine müracaat etmiştir.

ANKARA 2.VERGİ MAHKEMESİ: 01.02.2018 gün ve E:2017/1270 sayı ile "Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, uyuşmazlığın her aşamasında dikkate alınması gerekmektedir.

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri Ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 24.02.1988 tarih ve 3410 sayılı Kanun'la değişik 6. maddesinde; vergi mahkemelerinin; a) Genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davaları, b) (a) bendindeki konularda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin davaları, c) Diğer kanunlarda verilen işleri çözümleyeceği hükme bağlanmıştır.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 17.07.2003 tarih ve 4949 sayılı Kanun'la değişik 4. maddesinin 1. fıkrasında, icra ve iflas dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikâyetlerle itirazların incelenmesinin icra mahkemesi hâkimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hâkim tarafından yapılacağı, aynı Kanun'un 16. maddesinin 1. fıkrasında da, kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere icra ve iflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikâyet olunabileceği belirtilmiştir.

Anılan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 4. maddesinin 17.07.2003 tarih ve 4949 sayılı Kanun'un 1. maddesiyle değişik birinci fıkrasının, 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluş Ve Görevleri Hakkında Kanun'un 24.02.1988 tarih ve 3410 sayılı kanunun 2. maddesiyle değişik 6. maddesinden sonra yürürlük kazandığı ve bu hükmün genel bütçeye ait harçlara ilişkin uyuşmazlıkların vergi mahkemelerinde görüleceğini kurala bağlayan 2576 sayılı Kanun'un 6. maddesi karşısında özel nitelikte olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Buna göre, icra ve iflas dairelerinin muamelelerine karşı kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemelerine şikâyet yoluyla başvuruda bulunulması gerekmektedir.

Dava konusu olayda, davacıya miras yolu ile intikal eden gayrimenkul için kamulaştırmasız el atma nedeniyle açılan davada Mahkemesince tazminata hükmedildiği, hükmedilen tazminatın tahsili amacıyla Ankara 16. İcra Dairesi Müdürlüğü nezdinde yapılan takip sonucu ilama konu taşınmazın veraset ve intikal vergisine tabi olduğundan bahisle icra dosyasına giren tahsilattan icra dairesince re'sen tahsil edilen 3.066,75 TL veraset ve intikal vergisinin iptali ve iadesi

istemiyle Ankara 11. İcra Hukuk Mahkemesi nezdinde açılan E:2017/252 esas numaralı davada, Mahkemesince verilen 20.04.2017 tarih ve K:2017/324 sayılı kararla, icra müdürlüğünün veraset ve intikal vergisinden kaynaklanan dava konusu işleminin denetlenmesinde vergi mahkemesinin görevli olduğu belirtilerek açılan davanın reddedildiği, söz konusu karara karşı davacı tarafından istinaf yoluna başvurulması üzerine, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 18. Hukuk Dairesi Başkanlığı'nın 13.06.2017 tarih ve E:2017/1981, K:2017/1376 sayılı kararı ile kararın miktar itibariyle istinaf yoluna başvurulabilecek kararlardan olmadığı, kesin nitelikte bulunduğu belirtilerek istinaf dilekçesinin reddine karar verildiği, kararın kesinleşmesi üzerine 06.09.2017 tarihinde Ankara Nöbetçi Vergi Mahkemesi kayıtlarına giren dilekçe ile bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, Ankara 16. İcra Dairesi Müdürlüğünce, nezdinde yapılan ilamlı takip sonucu ilama konu taşınmazın veraset ve intikal vergisine tabi olduğundan bahisle icra dosyasına giren tahsilattan ilgili icra müdürlüğünce re'sen tahsil edilen veraset ve intikal vergisinin iptali ve iadesi istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünün, İcra ve İflas Kanunu hükümleri uyarınca adli yargı yerine ait olduğu sonucuna varılmıştır.

Bu duruma göre, uyuşmazlığın görüm ve çözümünde Adli Yargı mercileri görevli olduklarından, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un Yargı Mercilerinin Uyuşmazlık Mahkemesine Başvurmaları başlıklı 19. maddesi uyarınca; iş bu davada görevli yargı kolunun belirlenmesi için dava dosyasının Ankara 11. İcra Hukuk Mahkemesi'nin E:2017/252 esas sayılı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, iş bu uyuşmazlığın çözümü için görevli yargı kolunun belirlenmesi için dava dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine" karar vererek 14/02/2018 tarih ve 2017/1270 E. Sayılı üst yazı ile Mahkememize başvurmuş, Mahkememizde 20.02.2018 tarihinde kayda girmiştir

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Ahmet Tevfik ERGİNBAY, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN ve Birgül KURT'un katılımlarıyla yapılan 26.03.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Ankara 16. İcra Dairesi Müdürlüğünce icra dosyasına giren tahsilattan re'sen veraset ve intikal vergisi tahsil edilmesi işleminin iptali ve tahsil edilen miktarın iadesi istemiyle açılmıştır.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun "Şikâyet ve Şartlar" başlıklı 16. maddesinde; "Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikâyet olunabilir. Şikâyet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır. Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz süründemede bırakılmasından dolayı her zaman şikâyet olunabilir." hükmü yer almaktadır.

"Şikâyet üzerine yapılacak muameleler" başlıklı 17. maddesinde de, "Şikâyet tetkik merciince, kabul edilirse şikâyet olunan muamele ya bozulur, yahut düzeltilir. Memurun sebepsiz yapmadığı veya geciktirdiği işlerin icrası emrolunur." hükmü yer almaktadır.

"Tetkik mercii" başlıklı 4. maddesinde de: "İcra ve iflâs dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikâyetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercii hâkimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hâkim tarafından yapılır. İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü ile Adalet Bakanlığınca icra tetkik merciinin birden fazla dairesi kurulabilir. Bu durumda icra tetkik mercii daireleri numaralandırılır. İcra tetkik merciinin birden fazla dairesi bulunan yerlerde iş dağılımı ve buna ilişkin esaslar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Her icra tetkik mercii hâkimi, kendisine Adlî Yargı Adalet Komisyonu Başkanlığınca dönüşümlü olarak bağlanan icra ve iflâs dairelerinin muamelelerine yönelik şikâyetleri ve itirazları inceler, bu dairelerin gözetim ve denetimlerini yapar, idarî işlerine bakar. İcra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine karşı vuku bulacak şikâyet ve itirazların tetkik mercii o mahkemenin hâkimidir." denilmiştir.

Olayda; davacıya mirasen kalan taşınmaza kamulaştırmasız el atılması iddiasıyla açılan davada hükmedilen tazminatın tahsili amacıyla yürütülen icra takibinde, dosyaya gelen paradan icra müdürlüğünce re'sen veraset ve intikal vergisi kesilerek vergi dairesine yatırılması üzerine memur muamelesinin yasaya aykırı olduğu ileri sürülerek işlemin şikâyet yoluyla iptali talep edilmiştir.

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükmüne yer verilmiştir.

Hal böyle iken, İcra Müdürlüğü tarafından yürütülen takibe ilişkin olarak, icra dairesince re'sen veraset ve intikal vergisi tahsil edilmesinin kanuna aykırılığı iddiasının şikâyet yolu ile İcra Hukuk Mahkemesinde çözümleneceği, mahkemenin incelemeyi, söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, anılan işlemin kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar vereceği kuşkusuzdur. Adli yargılamanın bir parçasını oluşturan bu uyuşmazlığın, İcra Müdürlüğünün tesis ettiği bir işlemden kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemin yasaya uygun olup olmadığının adli yargı yerince

çözümlenmesinin gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden, Ankara 2. Vergi Mahkemesinin Başvurusunun Kabulü ile Ankara 11. İcra Hukuk Mahkemesi'nin 20.04.2017 gün ve E:2017/252, K:2017/324 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 2. Vergi Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 11. İcra Hukuk Mahkemesi'nin 20.04.2017 gün, E:2017/252, K:2017/324 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 26.03.2018 gününde Üye Birgül KURT'un KARŞI OYU VE OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Şükrü	Mehmet	Ahmet Tevfik
NECİPOĞLU	BOZER	AKSU	ERGİNBAY

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Süleyman Hilmi	Birgül
ÖĞÜŞ	AYDIN	KURT

KARŞI OY

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un; "Vergi mahkemelerinin görevleri" başlıklı 6. maddesinde, vergi mahkemelerinin; genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükme bağlanmıştır.

Davacı; miras yoluyla intikal eden gayrimenkul için kamulaştırmasız el atma nedeniyle açılan davada hükmedilen tazminatın tahsili amacıyla yapılan takip sonucu ilama konu taşınmazın veraset ve intikal vergisine tabi olduğu nedeniyle icra müdürlüğünce re'sen tahsil edilen veraset ve intikal verisinin iadesi istemiyle, vergi dairesine karşı dava açmıştır.

2004 sayılı İcra İflas Kanunu'nun 16. maddesinde öngörülmüş bulunan şikayet yolu, anılan Kanun'un hallini mahkemeye bıraktığı hususlar hariç olmak üzere ve 2004 sayılı İcra İflas Kanun'u hükümlerinin uygulanmasıyla sınırlıdır.

Bu durumda, davacıdan tahsil edilen katma değer vergisinin kısmen iadesi istemiyle açılan davanın, görüm ve çözümünde idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemesinin görevli olduğu sonucuna varıldığından, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolunda verilen karara katılmıyorum.

ÜYE
BİRGÜL KURT